

Nr. 218/18.06.2024

Nr. 655/18.06.2024

Către

INSTITUȚIA AVOCATUL POPORULUI

**DOAMNEI RENATE WEBER
AVOCATUL POPORULUI**

Stimată Doamnă Renate Weber,

Federația Sindicatelor Libere din Învățământ și Federația Sindicatelor din Educație „SPIRU HARET” – organizații sindicale reprezentative la nivel de sector de negociere colectivă învățământ preuniversitar, ce **reprezintă drepturile și interesele a peste 80% din salariații din acest sector** – supun atenției dumneavoastră următoarele:

După cum, desigur, cunoașteți, în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 559/14.06.2024, a fost publicată **Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 privind unele măsuri pentru soluționarea proceselor privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, precum și a proceselor privind prestații de asigurări sociale**, care prevede:

„Art. 1 (1) Prezenta ordonanță de urgență se aplică în procesele privind stabilirea și/sau plata drepturilor salariale sau de natură salarială ale personalului plătit din fonduri publice, inclusiv cele privind obligarea la emiterea actelor administrative sau privind anularea actelor administrative emise pentru acest personal sau/și cele privind raporturile de muncă și de serviciu ale acestui personal.

Art. 2 (1) Dacă în cursul judecării proceselor prevăzute la art. 1, completul de judecată investit cu soluționarea cauzei în primă instanță sau în calea de atac, verificând și constatând că asupra unei chestiuni de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și aceasta nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată.

(2) Odată cu comunicarea către Înalta Curte de Casație și Justiție, încheierea de sesizare se transmite, în copie, prin poștă electronică, de către instanța de trimitere și celorlalte instanțe judecătorești competente să soluționeze, în primă instanță sau în calea de atac, procese de natura celui în care aceasta a fost formulată. Președinții instanțelor judecătorești competente, de îndată ce primesc copia încheierii de sesizare, iau măsurile necesare pentru informarea judecătorilor din secțiile corespunzătoare ale acelor instanțe.

(3) Cauzele similare, aflate pe rolul instanțelor judecătorești, vor fi suspendate până la pronunțarea hotărârii prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept.

(4) Sesizările prevăzute la alin. (1) având același obiect sau al căror obiect se află în strânsă legătură se conexează.

(5) Sesizările prevăzute la alin. (1) se judecă cu prioritate, în cel mult 60 de zile de la data investirii Înaltei Curți de Casație și Justiție.

(6) Decizia se motivează în termen de cel mult 15 de zile de la pronunțare și se publică în cel mult 5 zile de la motivare în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 3. Dispozițiile art. 1 și 2 se aplică și proceselor în curs la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.”

Efect al O.U.G. nr. 62/2024, de la data intrării în vigoare a acesteia (respectiv 14 iunie 2024), toate litigiile aflate pe rolul instanțelor judecătorești având ca obiect drepturi salariale/de natură salarială ale personalului din sectorul bugetar – în general – și ale salariaților din sectorul de negociere colectivă învățământ preuniversitar – în special – se suspendă, prin efectul legii, independent de ceea ce consideră judecătorii investiți cu soluționarea dosarelor.

În opinia noastră, **dispozițiile mai sus citate din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 sunt NECONSTITUȚIONALE**, fiind emise cu încălcarea prevederilor art. 1 alin. (4) și (5), art. 16 alin. (1), art. 21 alin. (3), art. 61 alin. (1), art. 115 alin. (4) și art. 124 alin. (2) din Constituția României, după cum vom demonstra în cele ce urmează:

Textele constituționale enumerate prevăd:

Art. 1: (4) Statul se organizează potrivit principiului separației și echilibrului puterilor – legislativă, executivă și judecătorească – în cadrul democrației constituționale.

(5) În România, respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie.

Art. 16: (1) Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.

Art. 21: (3) Părțile au dreptul la un proces echitabil și la soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil.

Art. 61: (1) Parlamentul este organul reprezentativ suprem al poporului român și unica autoritate legiuitoare a țării.

Art. 115: (4) Guvernul poate adopta ordonanțe de urgență numai în situații extraordinare a căror reglementare nu poate fi amânată, având obligația de a motiva urgența în cuprinsul acestora.

(6) Ordonanțele de urgență nu pot fi adoptate în domeniul legilor constituționale, nu pot afecta regimul instituțiilor fundamentale ale statului, drepturile, libertățile și îndatoririle prevăzute de Constituție, drepturile electorale și nu pot viza măsuri de trecere silită a unor bunuri în proprietate publică.

Art. 124: (2) Justiția este unică, imparțială și egală pentru toți.

Față de dispozițiile constituționale citate, prevederile art. 1 alin. (1), art. 2 alin. (1)-(3) și art. 3 în mod vădit neconstituționale.

I. Textul art. 1 alin. (4) din Constituție instituie principiul separației și echilibrului puterilor în cadrul democrației constituționale, ceea ce presupune, pe de o parte, că „niciuna dintre cele trei puteri nu poate interveni în activitatea celorlalte puteri, iar pe de altă parte, presupune controlul prevăzut de lege asupra actelor emise de fiecare putere în parte” – sens în care **s-a pronunțat Curtea Constituțională prin Decizia nr. 1221/2008 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 136/2008 privind stabilirea unor măsuri pentru salarizarea personalului din învățământ în anul 2008** (Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 804/02.12.2008).

După cum s-a pronunțat deja Curtea, relația dintre puterea legislativă și cea executivă se exprimă prin competența conferită Guvernului de a adopta ordonanțe de urgență în condițiile stabilite de art. 115 alin. (4) din legea fundamentală. Ordonanța de urgență, ca act normativ ce permite Guvernului, sub controlul Parlamentului, să facă față unei situații extraordinare, se justifică prin necesitatea și urgența reglementării acestei situații care, datorită circumstanțelor sale, impune adoptarea de soluții imediate în vederea evitării unei grave atingeri aduse interesului public.

În cazul de față însă, prin emiterea O.U.G. nr. 62/2024, **Guvernul României și-a exercitat abuziv dreptul de apreciere**. Faptul că Executivul s-a substituit Legislativului, privând personalul din sectorul bugetar (în general) și personalul din învățământul preuniversitar (în special) de **dreptul de a beneficia de soluționarea cu celeritate a litigiilor de muncă privind drepturi salariale** și instituindu-le un **tratament diferit** în fața instanțelor de judecată prin comparație cu angajații din sectorul privat, reprezintă o dovadă a exercitării abuzive a dreptului de apreciere. Practic, Guvernul a extins delegarea legislativă dincolo de limitele instituite de Constituția României, dispunând **modificarea arbitrară a dispozițiilor dintr-o lege organică** – respectiv **Codul de procedură civilă** – prin intermediul unei ordonanțe de urgență, fără a exista o dezbatere reală în cadrul Parlamentului, ceea ce reprezintă o evidentă exercitare abuzivă a prerogativelor de care dispune.

Mai mult, motivarea prezentată de Guvern **nu justifică urgența emiterii** O.U.G. nr. 62/2024 în sensul prevăzut de art. 115 alin. (4) din Constituție.

II. Totodată, dispozițiile art. 1 alin. (1) și art. 2 alin. (1)-(3) din O.U.G. nr. 62/2024 înfrâng și prevederile art. 115 alin. (6) din Constituție, întrucât afectează drepturi și libertăți fundamentale – **egalitatea în drepturi și accesul la justiție** – consfințite de prevederile constituționale ale art. 16 și art. 21.

III. Încălcarea dispozițiilor art. 16 alin. (1) rezultă în mod evident și din aceea că prevederile O.U.G. nr. 62/2024 dispun **exclusiv** cu privire la procesele care vizează **drepturile salariale/de natură salarială ale personalului plătit din fonduri publice** – ceea ce **încalcă** atât **principiul constituțional al egalității în drepturi, consacrat de art. 16 alin. (1) din Constituție**, cât și **dreptul la un tratament egal în fața instanțelor judecătorești și a oricărui alt organ jurisdicțional, prevăzut de art. 1 alin. (2) lit. a)**

din **Ordonanța Guvernului nr. 137/2000** privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările ulterioare.

Prin punerea în aplicare a dispozițiilor criticate, **se creează o discriminare pe criteriul categoriei sociale**, între procedura aplicabilă în soluționarea litigiilor vizând drepturi salariale/de natură salarială ale personalului plătit din fonduri PUBLICE și cea aplicabilă salariaților din mediul PRIVAT.

Mai mult, așa cum s-a reținut constant în practica instanței de control constituțional, diferența de tratament trebuie să aibă la bază o **justificare obiectivă și rezonabilă**. În acest sens s-a pronunțat în numeroase rânduri și Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care a statuat că o deosebire de tratament juridic este **discriminatorie** atunci când nu este justificată în mod obiectiv și rezonabil, aceasta însemnând că nu urmărește un scop legitim sau nu păstrează un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și obiectivul avut în vedere.

Ori, în condițiile în care, în cazul de față, diferența de tratament juridic urmărește doar suspendarea soluționării tuturor proceselor care vizează drepturile salariale ale angajaților din sectorul public, fără a se dispune aceeași măsură cu privire la litigiile privind drepturile salariale ale celorlalte categorii de salariați [invocându-se ca obiectiv al reglementării „asigurarea unei practici judiciare uniforme și unitare”], este evident **că nu există o justificare obiectivă a măsurii propuse**, soluția legislativă nevizând toate litigiile privind drepturile salariale, indiferent de sectorul de activitate în care își desfășoară activitatea angajații.

IV. Privitor la încălcarea dispozițiilor art. 21 alin. (3) din Legea fundamentală, vă rugăm să observați că termenul de 60 de zile este un termen de recomandare, care nu va putea fi – obiectiv – respectat. În consecință, se va genera un blocaj în justiție, prin amânarea nepermisă și nejustificată a unor cauze care se impun a fi soluționate cu celeritate, conform prevederilor art. 271 Codul muncii, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

V. Nerespectarea normelor constituționale prezentate la pct. I, II, III și IV, reprezintă tot atâtea argumente pentru a demonstra că textul criticat este emis și cu **încălcarea principiului supremației Constituției și legii**, instituit de art. 1 alin. (5) din Legea fundamentală.

Este deci evident faptul că **Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 a fost emisă cu încălcarea prevederilor art. 1 alin. (4) și (5), art. 16 alin. (1), art. 21 alin. (3), art. 61 alin. (1), art. 115 alin. (4) și art. 124 alin. (2) din Constituția României, iar dispozițiile art. 1 alin. (1) și art. 2 alin. (1)-(3) sunt neconstituționale.**

Subliniem faptul că demersul nostru are la bază dispozițiile art. 28 din Legea nr. 367/2022 privind dialogul social, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora:

Art. 28 (1) Organizațiile sindicale apără drepturile membrilor lor, ce decurg din legislația muncii, statutele funcționarilor publici, contractele colective de muncă și contractele individuale de muncă, precum și din acordurile privind raporturile de

serviciu ale funcționarilor publici, în fața instanțelor judecătorești, organelor de jurisdicție, a altor instituții sau autorități ale statului, prin apărători proprii sau aleși.

(2) În exercitarea atribuțiilor prevăzute la alin. (1), organizațiile sindicale au dreptul de a întreprinde orice acțiune, inclusiv de a formula acțiune în justiție în numele membrilor lor, la cererea scrisă a membrilor lor. Acțiunea nu va putea fi introdusă sau continuată de organizația sindicală dacă cel în cauză se opune, respectiv renunță la judecată în mod expres

Vă solicită, deci, sprijinul, în interesul superior al membrilor noștri de sindicat – persoane fizice, angajate în învățământul preuniversitar, implicate în litigii de muncă privind drepturi salariale aflate pe rolul instanțelor judecătorești – în raport de dispozițiile **art. 28 din Legea nr. 367/2022** coroborate cu cele ale **art. 16 alin. (1) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată**.

Pentru toate considerentele de mai sus, Federația Sindicatelor Libere din Învățământ și Federația Sindicatelor din Educație „SPIRU HARET” în numele membrilor de sindicat pe care îi reprezintă vă adresează rugămintea de a **sesiza Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a art. 1 alin. (1), art. 2 alin. (1)-(3) și art. 3 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 privind unele măsuri pentru soluționarea proceselor privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, precum și a proceselor privind prestații de asigurări sociale**, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 559 din 14 iunie 2024.

Cu stimă,

PREȘEDINTE
F.S.L.I.

Simion HANCESCU

PREȘEDINTE
F.S.E. „SPIRU HARET”

Marius Ovidiu NISTOR

